

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/151/2016
Identifikačné číslo spisu:	1608899980
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1608899980.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B., bývajúcej v M., zastúpenej JUDr. Ľubomírom Polákom, advokátom so sídlom v Senici, Hurbanova 18, proti žalovanému Mestu Malacky, so sídlom v Malackách, Radlinského 2751/1, zastúpenému Vojčík & Partners, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom v Košiciach, Rázusova 28, o určenie neplatnosti výpovede, vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 5 C 401/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 12. apríla 2016 sp. zn. 5 Co 142/2013, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 12. apríla 2016 sp. zn. 5 Co 142/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 12. apríla 2016 sp. zn. 5 Co 142/2013 potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) rozsudok Okresného súdu Malacky (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 2. októbra 2012 č. k. 5 C 401/2008-249, ktorým súd prvej inštancie žalobný návrh žalobkyne zamietol a ktorým žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 1 197,66 € právnenému zástupcovi žalovaného v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 67,88 € právnenému zástupcovi žalovaného v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení skonštatoval správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorého odôvodnením sa v celom rozsahu stotožnil. Poznamenal, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností dospel k správnenému skutkovému záveru, že výpovedný dôvod tvrdený žalovaným, a to pôsobenie v obchodnej spoločnosti sa nepreukázal. Z výpovedí a listinných dôkazov súd prvej inštancie mal správne za preukázané, že žalobkyňa v priebehu roka osobne vykonávala úkony spočívajúce v právnej pomoci počas pracovného času iným osobám a za tým účelom ako poverená vedúca právneho oddelenia prikazovala svojim podriadeným vykonávať písomnosti a podania. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) osobne v podateľni súdu prvej inštancie 25. mája 2016 dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodňovala odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a jeho dôvodnosť tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Namietala, že odvolací súd svoje potvrdzujúce rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, bezvýhradne sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvej inštancie a nevysporiadal sa s obsahom svedeckých výpovedí ani so skutočnosťami uvádzanými v jej odvolaní a rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Z tohto dôvodu mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) je nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené a arbitrárne, nakoľko sa všeobecné sudy pri výklade a aplikácii zákonných predpisov zjavne odchýlili od znenia príslušných ustanovení - Zákonníka práce, O.s.p., a tým popreli ich účel a význam. Odňatie možnosti konať pred súdom videla aj v tom, že v tejto veci nebol zachovaný procesný postup odvolacieho súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p., nakoľko postup odvolacieho súdu možno usudzovať len z obsahu spisu, z ktorého však nemožno posúdiť, či súdna kancelária pokyn predsedu senátu, aby oznámila na úradnej tabuli, že rozsudok bude vyhlásený 12. apríla 2016 skutočne aj zrealizovala a či bola zachovaná lehota vyplývajúca z § 156 ods. 3 O.s.p., a to napriek tomu, že bolo vyhotovené písomné oznámenie o tom, že sa bude konať verejné vyhlásenie rozsudku. Vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. videla aj v doručovaní rozsudku súdu prvej inštancie. Poznamenala, že 10. decembra 2012 jej bol doručený rozsudok súdu prvej inštancie z 2. októbra 2012 č. k. 5 C 401/2008-249, proti ktorému podala v zákonnej lehote 18. decembra 2012 odvolanie; v deň podania odvolania jej bol opätovne doručený rozsudok súdu prvej inštancie s odlišným počtom strán a súdom prvej inštancie bola doplnená strana číslo 2 predmetného rozsudku bez toho, aby o tom súd prvej inštancie vydal opravné uznesenie a doručil ho účastníkovi tak, ako mu to ukladá § 164 O.s.p. Mala za to, že naplnením dovolacieho dôvodu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je aj procesné pochybenie súdu prvej inštancie v konaní, kedy primátora mesta Malacky, predstaviteľa žalovaného v zmysle § 13 ods. 1 Zákona o obecnom zriadení, ktorý je navyše jediným štatutárnym orgánom v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov mesta (§ 13 ods. 5 Zákona o obecnom zriadení), predvolal ako svedka a ako svedka ho na pojednávaní 20. septembra 2012 vypočul, s poučením o jeho právach a povinnostiach ako svedka; ani raz ho však v konaní nepredvolával ako účastníka konania. Na záver konštatovala, že zo spisu vyplýva, že konanie pred všeobecnými súdmi vykazuje tiež inú procesnú vadu, majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, kde zopakovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) sa javí ako nejednoznačné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Mala za to, že súd prvej inštancie nesplnil uloženie povinnosti v uznesení odvolacieho súdu z 15. mája 2002 sp. zn. 10 Co 141/2002 a nevykonával dokazovanie z hľadiska jednotlivých konaní žalobkyne vo vzťahu k prekluzívnej lehote tak, ako je daná v § 46 ods. 3 Zákonníka práce. Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

4. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016 (25. mája 2016), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie uvedeného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. bolo možné dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu bola upravená v § 237 a § 238 O.s.p. S prihliadnutím na obsah dovolania najvyšší súd osobitne skúmal, či postupom (rozhodnutím) odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

8. Na vady konania, ktoré sú uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p., je dovolací súd povinný prihliadať bez ohľadu na to, či ich dovolateľ uplatnil alebo neuplatnil (viď § 242 ods. 1 O.s.p.).

9. Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel Európsky súd pre ľudské práva k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia. V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „dohovor“).

10. Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že k odvolaniu žalobkyne (č. l. 257 spisu) sa písomne vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu prvej inštancie 9. januára 2013 (č. l. 268 spisu), žalobkyňa ale nemala možnosť dozvedieť sa o tomto vyjadrení a prípadne sa k nemu aj vyjadriť, lebo súd jej toto vyjadrenie žalovaného nedoručil. Opomenutím doručenia tohto vyjadrenia žalobkyni došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tým k odňatiu jej možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

11. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že súd prvej inštancie pri prvotnom doručovaní rozsudku z 2. októbra 2012 č. k. 5 C 401/2008-249 nedoručil účastníkom kompletný rozsudok, nakoľko v rovnopisoch chýbala 2. strana rozsudku. Žalobkyňa telefonicky súdu prvej inštancie oznámila tento nedostatok a požiadala o nápravu. Súd prvej inštancie následne opätovne zaslal rozsudok účastníkom konania. Dovolateľka v dovolaní namieta nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie s tým, že súd mal vydať opravné uznesenie a doručiť ho účastníkom konania tak, ako mu to ukladalo ustanovenie § 164 O.s.p. Vzhľadom na existenciu návrhu na opravu rozhodnutia bude potrebné, aby súd prvej inštancie o tomto návrhu rozhodol v zmysle aktuálnej právnej úpravy (§ 224 CSP).

12. V okolnostiach preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu vykazuje znaky relevantné z hľadiska namietanej vady zmätočnosti. Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

13. O trovách pôvodného aj dovolacieho konania bude rozhodnuté súdom v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.